

Helsingfors/Mariehamn 28.10.2020

Nr 41/20

Hänvisning Ålands lagtings skrivelse
14.9.2020, nr 172/2020.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över landskapslag om ändring av landskapslagen om gymnasieutbildning, antagen av lagtinget 14.9.2020.

Landskapslagens huvudsakliga innehåll

I landskapslagen företas ändringar föranledda av rikets nya lag om studentexamen (FFS 502/2019).

Lagstiftningsbehörigheten

Landskapslagen gäller landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar samt undervisning och läroavtal, vilka områden hör till landskapets lagstiftningsbehörighet enligt 18 § 1 och 14 punkterna i självstyrelselagen för Åland

Landskapslagen innehåller bestämmelser om studentexamen och gymnasieexamen. Med anledning härav konstateras att i regeringens proposition till självstyrelselagen (RP 73/1991 rd) anges att undervisningsväsendet i sin helhet ska vara underställt landskapets lagstiftningsbehörighet. Enligt motiven har landskapet behörighet att stadga bland annat om gymnasiets mål och innehåll. Till rikets behörighet hör däremot enligt motiven att bestämma vilka fordringar en läroinrättning ska fylla för att ha dimissionsrätt till statens universitet. Studentexamen utgör riksbehörighet i det avseende att den medför allmän behörighet för studier i universitet eller högskola i riket. Med utgångspunkt från behörighetsfördelningen i självstyrelselagen står det landskapet fritt att utforma sin lagstiftning när det gäller undervisningsväsendet, skolförvaltning, kursplaner och -innehåll. Detsamma gäller examina och deras bedömning förutsatt att de inte i något avseende är skyddade. Självstyrelselagens bestämmelser ställer såle-

des inte hinder för att man genom landskapslag utformar gymnasialundervisningen så att den till innehållet avviker från det som gäller i riket. Följden kan dock bli att dimissionsbetyg från Åland inte berättigar till inträde vid rikets högskolor om detta inte regleras genom avtal eller på annat sätt. Från denna synpunkt är hänvisningen i landskapslagens 28 § 2 mom. till rikets lag om studentexamen (FFS 502/2019) och övriga ändringar i landskapslagen motiverade. Ålandsdelegationen noterar i sammanhanget även att några överenskommelseförordningar om detta utfärdats.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen har med beaktande av självstyrelselagens för Åland stadganden funnit att hinder för ikraftträdande av landskapslagen inte föreligger.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Lampi, Pellonpää och Suviranta.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare